

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/65/2016
Identifikačné číslo spisu:	1113228937
Dátum vydania rozhodnutia:	17.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1113228937.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Slovenská konsolidačná, a. s., Bratislava, Cintorínska 21, IČO: 35 776 005, proti žalovanému JUDr. Ivan Mojžiš, V. Karadžiča 27, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu X - ŠPORT SK, s. r. o., Bratislava, Hattalova 12, IČO: 35 908 459, o určenie pohľadávky v sume 122 126,20 eur ako pohľadávky proti podstate, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9Cbi/40/2013, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2016, č. k. 1CoKR33/2015-76, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného sa o d m i e t a .
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 30. januára 2015, č. k. 9Cbi/40/2013-56 vyhovel žalobe a určil, že pohľadávka žalobcu v konkurze vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2K/19/2007 v sume 122 126,20 eur je pohľadávkou proti podstate. Žalobcovi priznal náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa - Sociálnej poisťovne sa žalobou domáha určenia pravosti pohľadávky v sume 122 126,20 eur (3 679 174,-- Sk) z titulu vyplatených nárokov zamestnancom z garančného poistenia, popretej žalovaným . Konkurz na úpadcu X - ŠPORT SK, s. r. o., Bratislava, Hattalova 12, bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Bratislava I z 1. augusta 2007, sp. zn. 2K/19/2007.

3. Poukázal na ustanovenia § 2 písm. d/, § 12, § 18 ods.3 a § 148 ods.3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení, na ustanovenia § 87 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 7 zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z. z. (ďalej len ZKR). Uviedol, že gramatickým výkladom ustanovenia § 87 ods.1 a 2 ZKR dospel k záveru, že toto ustanovenie neobsahuje taxatívny výpočet pohľadávok proti podstate. ZKR v ustanovení § 87 výslovne uvádza, že pohľadávkami proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu, výživné pre maloleté deti, odmena správcu, ďalšie pohľadávky, o ktorých to

ustanovuje tento zákon (napr. § 21 ods. 3), dane, clá, poplatky, poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie, mzdy alebo platy zamestnancov úpadcu a ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv, alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného pomeru, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu. V ustanovení § 87 ods. 2 ZKR teda nie je uvedený striktný výpočet konkrétnych typov pohľadávok, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, keďže po texte „pohľadávky proti podstate sú tiež pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu“ nasleduje spojka „ako,, a táto spojka v konkrétnom prípade vyjadruje vzťah medzi vetnými členmi, konkrétne vzťah medzi „pohľadávky proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ako dane, poplatky, clá, atď., teda príkladom uvádza, ktoré pohľadávky sú pohľadávkami proti podstate, ktoré môžu vzniknúť po vyhlásení konkurzu. Pohľadávka právneho predchodcu žalobcu vznikla z titulu vyplatenia dávok garančného poistenia po vyhlásení konkurzu (právny predchodca žalobcu ako poskytovateľ dávky garančného fondu nebol veriteľom úpadcu, t. j. zamestnávateľa v platobnej neschopnosti z dôvodu existencie mzdových nárokov, ale je veriteľom z dôvodu výplaty dávok z garančného fondu, vyplatených v rámci jedného druhu sociálneho poistenia, a to garančného poistenia. Súd dospel k záveru, že predmetnú pohľadávku možno považovať za pohľadávku proti podstate. V tejto súvislosti poukázal na obdobné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 3/2010, 5Obdo 2/2010 a 4Obdo 26/2011.

4. Ďalej sa zaoberal žalovaným vznesenou námietkou premĺčania práva. Žalovaný tvrdil, že pohľadávka bola uplatnená u správcu konkurznej podstaty, a preto jej uplatnenie nemá právne účinky uplatnenia nároku na súde, teda žalobca si neuplatnil svoj nárok žalobou na súde. Poukázal na ustanovenie § 87 ods. 7 ZKR, v zmysle ktorého pohľadávky proti podstate sa uplatňujú u správcu konkurznej podstaty, ktorý na požiadanie oznámi veriteľovi, či uznáva právny dôvod a výšku jeho pohľadávky proti podstate, vrátane poradia. Podľa § 28 ods. 6 ZKR doručenie prihlášky má pre plynutie premĺčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky, ako uplatnenie práva na súde. To znamená, že dorúčením prihlášky správcovi konkurznej podstaty prestávajú plynúť premĺčacie a prekluzívne lehoty vo vzťahu k prihlásenej pohľadávkou. Tieto lehoty sa prerušujú tak isto, ako v prípade podania žaloby na súd. Súd uzavrel, že k uplatneniu predmetnej pohľadávky u správcu konkurznej podstaty došlo pôvodným veriteľom - Sociálnou poisťovňou listom z 24. októbra 2007 a správca konkurznej podstaty túto pohľadávku poprel a oznámil to žalobcovi listom z 24. novembra 2010. Žalovaným vznesenú námietku premĺčania je potrebné posúdiť v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žaloba bola podaná na súd 2. septembra 2013, teda v zákonnej trojročnej lehote (§ 101 Obč. zák.), preto námietku premĺčania súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú.

5. Na odvolanie žalovaného vec prejednal Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia rozsudkom z 31. mája 2016, č. k. 1CoKR/33/2015-76, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

6. Rozhodnutie odôvodnil tým, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý ustálil, že zo strany žalobcu došlo k preukázaniu naplnenia zákonných podmienok uvedených v § 87 ods. 1, ods. 2 a 3 ZKR s poukazom na ustanovenie § 102 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a že pohľadávka v sume 122 126,20 eur z titulu výplaty plnenia garančného poistenia zamestnancom úpadcu, je pohľadávkou proti podstate. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/3/2010, ktoré riešilo obdobný prípad a z ktorého vyplýva, že po vyplatení dávky garančného poistenia sa zamestnávateľ stáva dlžníkom sociálnej poisťovne a sociálna poisťovňa sa stáva veriteľom dlžníka (§ 148 ods. 3 zákona o sociálnom poistení). Pohľadávka sociálnej poisťovne vznikla po vyhlásení konkurzu, preto je pohľadávkou proti podstate.

7. Vo vzťahu k podanej námietke premĺčania uplatneného nároku konštatoval, že aj na uplatnenie pohľadávky u správcu konkurznej podstaty sa primerane použijú ustanovenia o premĺčaní nárokov. Vzhľadom na to, že v zmysle ustanovenia § 87 ods. 7 ZKR sa pohľadávky proti podstate uplatňujú u správcu konkurznej podstaty, ktoré sa môžu uspokojovať priebežne počas konkurzu, najneskôr v rozvrhu, by nepripadalo do úvahy, aby sa aplikoval právny režim premĺčania, alebo preklúzie ako na pohľadávky, ktoré sa prihlasujú do konkurzu prihláškou a nie sú nárokmi proti podstate. Správca na požiadanie oznámi veriteľovi, či uznáva právny dôvod a výšku jeho pohľadávky proti podstate, vrátane

poradia. Oznámenie popretia zakladá dôvodný nárok domáhať sa popretému veriteľovi uplatnenia nároku na súde s návrhom na určenie právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti ním uplatnenej pohľadávky proti podstate. Opačný výklad by zakladal zánik práva veriteľom s pohľadávkami proti podstate, ak by v lehote od doručenia prihlášky do uplynutia 3 alebo 4 ročnej lehoty neuplatnil právo na súde, ak by správca následne ich nároky poprel. V konaní na súde prvej inštancie bolo preukázané, že k uplatneniu danej pohľadávky došlo zo strany pôvodného veriteľa listom z 24. októbra 2007, doručeným 26. októbra 2007. Správca túto pohľadávku poprel a oznámil listom z 24. novembra 2010. Žaloba bola podaná na súd 2. septembra 2013, teda v zákonnej 3-ročnej lehote podľa § 101 Obč. zák., preto nárok žalobcu nie je premlčaný.

8. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný dovolanie. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. z dôvodu nesprávneho procesného postupu, ktorým mu súd znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Predovšetkým namieta, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa pri rozhodovaní vôbec nezaoberali ním navrhnutými dôkazmi, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tým poškodenie práva žalovaného, pretože svoje rozhodnutia opierali iba na tvrdení žalobcu. Postupom súdov oboch stupňov podľa dovolateľa došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ktoré mu vyplýva z čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 zákona č. 23/1991 Zb. Žalovaný namieta, že rozhodnutia súdov oboch stupňov neboli riadne odôvodnené, v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. súdy neprihľadli na všetky navrhnuté dôkazy žalovaným a týmto nesprávnym postupom mu znemožnili, aby uskutočnil procesné práva, ktoré mu patria a tým porušili jeho právo na spravodlivý proces. Čo je dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí.

12. K dovolaniu sa vyjadril žalobca. Žiadal dovolanie žalovaného zamietnuť. Uviedol, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 419 C. s. p. dovolanie nie je prípustné a prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, riadne zastúpený, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je podané dovolanie, je rozhodnutím, proti ktorému je takýto mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

14. Dovolaním je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej upravujú ustanovenia § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p.

15. V zmysle ustanovenia § 420 C. s. p. možno podať dovolanie vtedy, ak rozhodnutie trpí niektorou z väd zmätočnosti uvedené pod písm. a/ až f/. Ide o prípady: nedostatok právomoci súdu, nedostatok procesnej spôsobilosti, nedostatok spôsobilosti samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu, prekážka litispendencie alebo res iudicata, vo veci rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd a porušenie práva na spravodlivý proces.

16. Dovolací súd už neskúma ex offio, či odvolacie konanie netrpí uvedenými dôvodmi zmätočnosti. Dovolací súd je podľa § 440 C. s. p. viazaný dovolacími dôvodmi, čo súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv.

17. V zmysle ustanovenia § 421 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená, alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Dovolacie dôvody uvedené v § 421 C. s. p. dovolateľ vo svojom dovolaní nevymedzil, preto dovolací súd nepreskúmal napadnuté rozhodnutie z hľadiska tohto ustanovenia. Žalovaný uplatnil len dovolací dôvod vymedzený v § 420 písm. f/ C. s. p. ako právo na spravodlivý proces, ktoré právo dovolateľovi malo byť porušené tým, že odvolací súd neprihliadol na všetky navrhnuté dôkazy žalovaným, čo spôsobilo, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Týmto nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil procesné práva, ktoré mu patria. Vzhľadom na uvedené dovolací súd viazaný vymedzeným dôvodom (§ 440 C. s. p.), pre ktoré dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne, obmedzil sa na preskúmanie napadnutého rozhodnutia z hľadiska uvedenej zmätočnosti konania.

19. Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a nezistil, že by postupom odvolacieho súdu bola žalovanému znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu v čase konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde Občiansky súdny poriadok priznával. Odvolací súd rozhodol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a napadnutý rozsudok odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a aj v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti. Súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami, tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, musí však spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

20. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností zistených súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie rozsudok riadne odôvodnil. Odvolací súd spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v rozhodnutiach reagovali na všetky podstatné argumenty žalobcu a žalovaného. Dovolací súd považuje zdôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom za dostatočné a vyčerpávajúce.

21. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky, alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí zmätočnosťou uvedenou v § 420 písm. f/ C. s. p. a dovolanie žalovaného odmietol, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcovi rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.